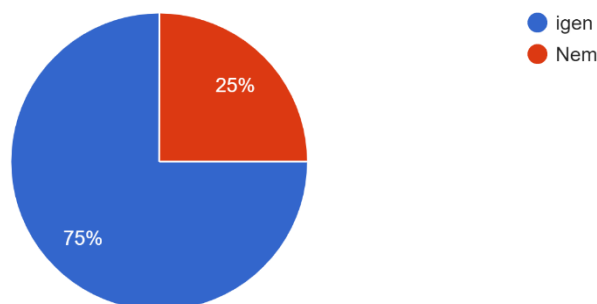

Miután ismertté vált számos a munkavállalókat érintő intézkedés, 2023. január közepén Facebookos felmérést végeztünk az egészségügyi portálokon arról, hogyan érintik őket a tervezett változások. A felmérést február elejéig 2114 fő töltötte ki.

Hogyan érintik a munkavállalókat az egészségügyi dolgozókat érintő jogszabályi változások, az elmaradt béremelés?

Annak érdekében, hogy felmérjük az eddig ismert az egészségügyi intézkedések várható hatását facebookon fordultunk kérdéseinkkel az egészségügyi és egészségügyben dolgozókhoz, miután nyilvánvalóvá vált, hogy béremelésre leghamarabb csak júliusban számíthatnak, és arra is hogy csak csekély mértékben. Másrészt néhány a munkafeltételeiket előnytelenül érintő változás szintén bekövetkezett-mint hogy csökkenthető az alapbérük, ma még nem teljesen ismert kritériumok szerint, valamint az, hogy a munkáltató egyoldalúan meghatározhatja a munkavégzés helyét.

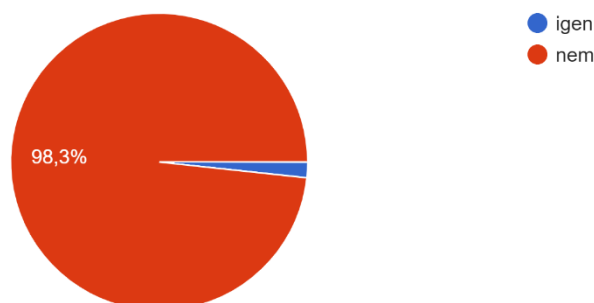
Ismered-e milyen a béredet, a munkavégzésedet érintő változások történtek 2022-ben
2 114 válasz

Elsőként arra kerestük a választ, vajon mindenki ismeri-e milyen változások várhatóak. A dolgozók háromnegyede tájékozódott a változásokról, odafigyelnek a gazdasági helyzetüket érintő változásokra, azonban minden 4. - a Facebookot egyébként olvasó - kollégánk nincsen tudatában ezeknek a változásoknak.

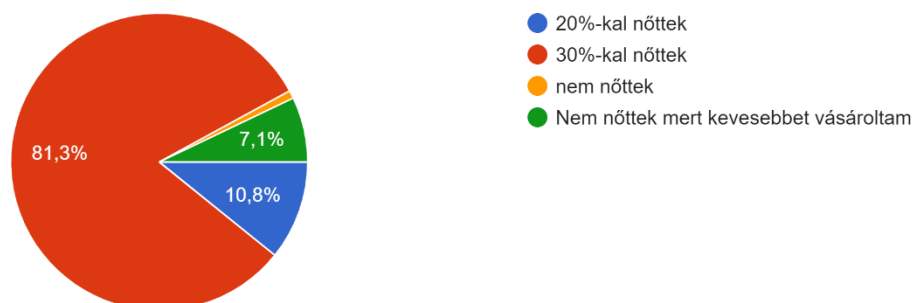
A dolgozók béremelésére- az orvosok kivételével-csak 2023 júliusától kis mértékben és 2024 márciusától kerül sor. Ezt elfogadhatónak tartod?

2 111 válasz

Azt a döntést, hogy a szakdolgozók csak júliustól kapnak béremelést, azt is csak csekély mértékben, a válaszadók több mint 98% elutasítja, elfogadhatatlannak tartja. Miközben az egészségügyi törvények módosítása kapcsán számos, a dolgozókra kedvezőtlen változást elfogadott, anyagi forrásokat tudott biztosítani számos lépéshez, megvalósult az orvosok béremelése is, a szakdolgozók béremelését elodázta, pedig többségében alacsony bérű munkavállalókról van szó, akik nélkül a gyógyítás elképzelhetetlen. Segédkeznek a műtőkben, a diagnosztikai vizsgálatok döntő részét ők végzik, ápolják a műtéten átesett vagy más okból a kórházakba kerülő betegeket, biztosítják a rehabilitációt, nagyrészt ők mennek mentővel a súlyos állapotú betegekért, egyre több orvosi feladatot végeznek, védőnői feladatokat látnak el, segítik a házi orvosok munkáját stb. A műszaki-gazdasági területen dolgozók munkája nélkül ugyanúgy megállna a betegellátás, a számlák, bérek kifizetése, az intézmények áram szolgáltatása, nem lenne víz, fűtés, és nem működnének a gyógyításhoz szükséges gépek, berendezések.

Becsléseid szerint hogyan változtak a vásárlási kiadásaid az elmúlt 1 évihez képest 1 hónapban? Feltételezve, hogy semmiből nem vásároltál nagyobb mennyiséget mint a múlt évben?
2 103 válasz

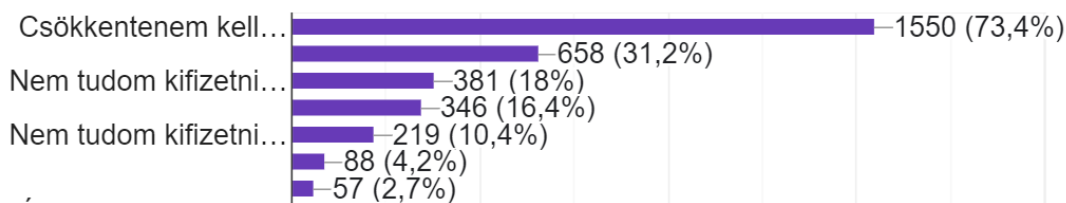
A kérdőívet kitöltő egészségügyi dolgozók kiadásai 81% az átlagosat meghaladóan 30%-kal vagy annál magasabb nőttek, bár nem vásároltak többet, mint az előző év azonos időszakában. Ennek az az oka, hogy a dolgozók többsége alacsony jövedelmű munkavállaló, és így a kiadásaikban nagyobb arányt képviselnek azok a termékek, élelmiszerek, energiaköltségek, amelyek ár növekedése az átlagosnál magasabb volt. A munkavállalók 2022-ben 20% béremelést kaptak, 2021-ben nem kaptak emelést, míg a 2 év alatt az áremelkedés meghaladta a 25%-os mértéket, tehát már az elmúlt évek alatt is csökkent a reáljövedelemük. Ezt figyelembe véve a 2023. januári béremelés elmaradása gyakorlatilag azt jelenti, hogy akár az átlagos több mint 25%-os áremelés összes terhét egy olyan szintű jövedelemből kell finanszírozni, ami már 2023. januárban sem érte el a 2020. évi reálkereset szintjét. Ez teljes mértékben elfogadhatatlan, mivel a dolgozók jellemzően nem rendelkeznek tartalékkal, egyik fizetéstől a másikig élnek. Mindössze 2,7% azok aránya, akik vagy rendelkeznek tartalékkal, vagy a család támogatásával el tudják kerülni a fogyasztásuk jelentősebb visszaszorítását. A fogyasztás visszafogásával, csak 7,1% tudta a kiadásait a korábbi szinten tartani, aminek a háttérben az áll, hogy nem tudta semmilyen többlet jövedelemmel, vagy tartalékkal az infláció hatását ellensúlyozni, kizárólag a fogyasztásának visszafogásával.

Milyen problémákat okoz számodra, hogy a növekvő árak mellett nem kapsz most béremelést?

Milyen problémákat okoz számodra, hogy a növekvő árak mellett nem kapsz most béremelést?

2 111 válasz

Mivel nem született döntés az ágazatban azonnali beemelésről, így az elmaradt béremeléseknek a dolgozók fogyasztására vonatkozó hatásairól is kérdeztük kollégáinkat.

A válaszadók számára az élelmiszerfogyasztás szinten tartása sem oldható meg. Többen többféle kiadásuk visszafogására is kénytelenek.

Mivel a jellemzően alacsony jövedelmek miatt a kiadások közt igen jelentős az élelmiszerkiadások aránya, leginkább azok csökkentésével lehet valahogyan megoldani a változatlan bér és a magas infláció ellensúlyozását. Hozzá kell tenni, hogy a fogyasztásuk eddig sem volt pazarló. Nagyon mellbevágó, hogy minden 3. válaszadó nemcsak saját maga, hanem gyermekei kiadásainak visszaszorítására is kénytelen élelmiszer, ruházkodás és egyéb kiadásokat is beleértve. A rezsiköltségek kifizetése minden 5. a hiteltörlesztések kiegyenlítése, minden 6. válaszadónak lesz megoldhatatlan a béremelés elmaradása miatt. Csak a válaszadó kevesebb mint 3%-a nyilatkozta, hogy nem okoz jelentős problémát, mert vannak tartalékaim vagy támogat a családom 2,7%

A konkrét válaszarányok a következők:

4.1 Csökkentenem kell az élelmiszerkiadásaimat 73,4%

4.2 Nem tudom megfelelően biztosítani a gyerekeim kiadásait, ruházkodás, étellemezés 31,2 %

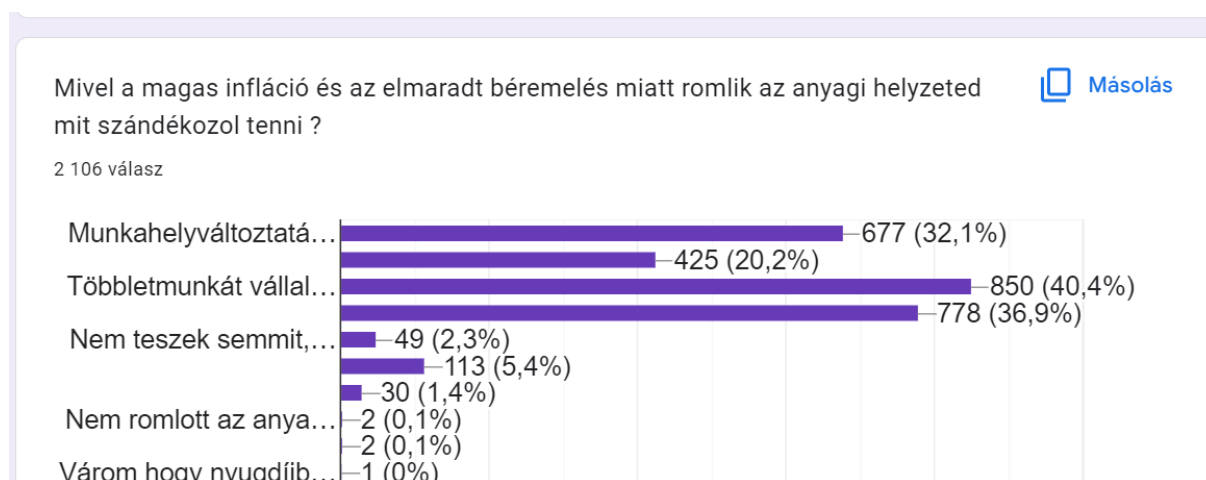
4.3. Nem tudom kifizetni a rezsizámlát /villany, gáz, víz stb./ 18%

4.4 Nem tudom kifizetni a hiteltörlesztésem részleteit 16,4 %

4.5 Nem tudom kifizetni az albérletet, vagy egyéb lakhatási költségeket 10,4%

Az albérlet, egyéb lakásköltségek kifizetése minden 10. válaszadó számára megoldhatatlannak látszik.

A növekvő kiadások ellensúlyozásnak lehetséges módjáról is megkérdeztük a kérdőívet kitöltőket

A felmérésben részt vevők arra is választ adtak mit kívánnak tenni annak érdekében, hogy az anyagi helyzetüket javítsák.

A növekvő költségeket a bevételi források növelésével is próbálja dolgozók nagy része ellensúlyozni. Több mint 30% gondolkodik munkahelyváltásban, olyan helyet keresne, ahol magasabbak a bérek. Minden 5. válaszadó külföldi munkahelyet keres, tekintve, hogy elég nagy a kereslet a képzett egészségügyi dolgozók iránt, várhatóan talál is. Legtöbbször többletmunkavállalással egészítenék ki az elértéktelenedő bérüket. Ezzel kapcsolatban nehézséget okozhat az, hogy nincs igény többletmunkára a munkáltatónál. A másik probléma, ha más munkáltatónál vállalnának munkát, azt engedélyeztetni kell a jogszabályban meghatározott szervezettel, ami időt vesz igénybe, és előfordul, hogy a munkáltató nem járul hozzá a további foglalkoztatáshoz. Kérdés az is, hogy mennyi idő alatt találnak, vagy találnak-e egyáltalán többletmunkavállalási lehetőséget. Betegbiztonsági kockázatokat is felvet, hogy a munkavállalók között sokan vannak olyanok, akik már így is sok többletmunkát vállalnak havi 240-300 óra között, hogyan tudnak úgy még többet dolgozni, hogy ne veszélyeztessék a betegek és saját maguk egészségét.

Rövid távon a nyugdíj+ a nyugdíj melletti munkavállalás i jelenthet többletjövedelmi lehetőséget, amennyiben van igény a nyugdíjas további foglalkoztatására. Mindezek a válaszok azt is mutatják, hogy a szándékok a változtatásra erősek, és nagy eséllyel újabb pályaelhagyásokat eredményeznek anyagi okokból.

A válaszarányok a következők:

Munkahelyváltogatásban gondolkodom Magyarországon 32,1%

Külföldi munkahelyet keresek 20,4%

Többletmunkát vállalok, ha tudok 40,6%

Másokkal együttműködve próbálok változást elérni 36,9%

Nem teszek semmit, belenyugszok a helyzetbe 2,3%

Nyugdíjba megyek, és nyugdíj mellett dolgozok 5,4 %

A munkáltató egyoldalúan meghatározhatja a munkavégzés helyét. Meg tudod-e könnyen oldani, hogy más helységben végezz munkát, ha a munkáltató úgy dönt?

2 083 válasz

Igen nagy ellenállást kiváltó módosítás volt a munkavégzés helyének egyoldalú munkáltatói meghatározása. Arra kérdésre hogyan tudnak alkalmazkodni ahhoz a döntéshez, hogy a munkáltató egyoldalúan megváltoztathatja a munkavégzés helyét, a dolgozó többsége több mint kétharmada nyilatkozott úgy, hogy semmiképpen nem tudná ezt megoldani Csaknem a dolgozók fele családi okokra hivatkozott, ami miatt nem tudna vállalni más településen munkavégzést, sokan hivatkoztak egészségügyi vagy más okra. Az is látszik, hogy azok, akik vállalkoznának más munkahelyen dolgozni, azok is megfelelő előkészítés és anyagi ösztönzés mellett tennék ezt.

Ezért nagyon fontos, hogy ha szükséges a más helységben történő munkavégzés, akkor az önkéntes legyen, és megfelelő ellentételezés mellett történjen, ami nemcsak a magasabb költségek megtérítését jelenti, hanem a többletidőráfordítás megfizetését is.

Konkrét válaszarányok:

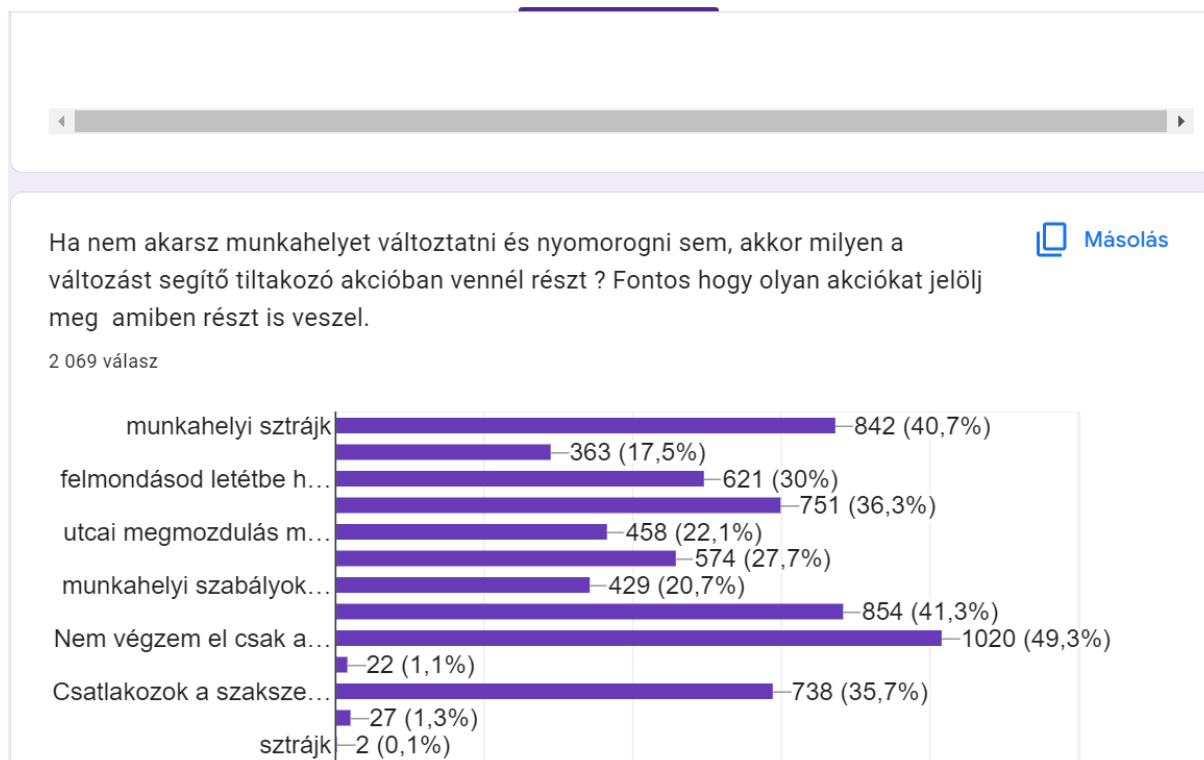
Semmiképpen nem családi kööttségek miatt 47,7%

Semmiképpen nem egészségügyi vagy más ok miatt 20%

Megfelelő előkészítés és ellentételezés mellett 27,5 %

A kérdőív része volt az is, hogyha a tiltakozással próbálják elérni a jogszabály megváltoztatást, anyagi helyzetük javítását, milyen módon tennék azt. A válaszadók csaknem 100%-a válaszolt erre a kérdésre is, szinte mindenki részt venne valamilyen tiltakozásban. A leginkább preferált tiltakozási mód amunkahelyi munkafeladatok betartása volt. Ez azt jelenti, hogy csak a munkaköri leírásokban szigorúan lefektetett munkafeladatokat végzik, nem jönnek be hamarabb dolgozni, és nem maradnak tovább. A jogszabályok szerint 12 óránál többet nem dolgozhat egy munkavállaló, amibe a munkakezdéshez szükséges előkészületi idő, és azt követő befejezési idő is beletartozik. A gyakorlatban az egészségügyi dolgozók ennél több időt töltenek ingyen a munkahelyükön az előkészületi és a betegátadási feladatok miatt.

A válaszadók többsége többféle tiltakozásban is részt venne-hajlandó sztrájkolni, fontolgatják a felmondásuk ügyvédi letétbe helyezését, az önként vállalt munka szerződés felmondását, és helyi vagy országos tüntetésekből való részvételt is.

2069 fő töltötte ki a tiltakozásban való részvételről szóló tájékoztatót.

842 fő venne részt sztrájkban 40,7%-a a válaszadóknak.

A felmondás letétbe helyezése tiltakozási módot a válaszadók 30%-a, az önként vállalt munka felmondását 17,5%-a választaná.

A munkaköri feladatokon kívül nem végezne más feladatot - amit eddig megtett - a dolgozók csaknem fele. Helyi tiltakozásban a válaszadók 35,5 százaléka, bármely szakszervezeti akcióban 35,7% venne részt. Sokan többféle tiltakozásban is részt vennének.

Budapest 2023. február 3.

Független Egészségügyi Szakszervezet